

Dames en heren

Vanaf mei 2015 is er een verhoogde instroom van vluchtelingen in Vlaanderen. Deze verhoogde instroom vertaalt zich momenteel in een hoge uitstroom van erkende vluchtelingen en subsidiair beschermden uit de asielopvang. Hierdoor neemt de druk op de huisvestingsmarkt toe.

Tijdens deze regeerperiode heeft Vlaams minister Homans, los van de vluchtelingencrisis, extra inspanningen geleverd op het vlak van wonen. Want de gekende noden zijn niet nieuw, integendeel.

Ik som even een aantal zaken op:

- **een recordinvestering van 1,3 miljard euro, in 2015, in sociale woningen. Hierdoor kon verder werk worden gemaakt van het energetisch zuinig maken van woningen als van een aanbodsuitbreiding;**
- **bij de begrotingscontrole 2016 is 200 miljoen euro extra vrijgemaakt voor bouw én renovatie van sociale woningen boven op het voorziene budget;**
- **de sociale verhuurkantoren (SVK's) zitten ook in de lift: eind 2015 hadden SVK's in totaal 8.350 woningen in beheer. Dit is een stijging van 7,44% tegenover 2014. Toen hadden de SVK's nl. 7.772 woningen in beheer. Voor 2016 voorziet de minister van Wonen in een jaarlijks bijkomend budget van 10 miljoen euro voor de SVK-sector;**
- **ongeveer 40 miljoen euro die werd uitgekeerd aan de huursubsidie en -premie in 2015.**

De aangehaalde punten zijn grotendeels algemene maatregelen, die los staan van de vluchtelingencrisis, maar wijzen juist op een structurele aanpak. We moeten immers de totale woonmarkt ondersteunen en hierbij een beleid voeren dat iedereen die zich in een kwetsbare positie bevindt, ondersteunt.

Zijn er dan geen concrete maatregelen genomen door de Vlaamse Regering in het kader van de vluchtelingencrisis?

Jawel, de Vlaamse Regering besliste om 20 miljoen euro ter beschikking te stellen voor de ondersteuning van gemeenten in het nemen van de nodige maatregelen ten gevolge van de vluchtelingenproblematiek. Deze middelen worden op basis van objectieve criteria toegekend aan de gemeenten waar de problematiek zich het meest voordoet. Zo kunnen gemeenten een lokale aanpak ontwikkelen en zelf initiatieven nemen in dit verband. Gemeenten kunnen de middelen ook overdragen aan het OCMW.

Concreet kunnen gemeenten de middelen aanwenden voor de ontwikkeling van een aanpak op maat binnen twee beleidsprioriteiten:

1. het opnemen van de lokale regie inzake de vluchtelingenproblematiek;
2. het versterken van het bestaande aanbod.

De middelen moeten ingezet worden om de noden in het kader van de vluchtelingencrisis – en meer bepaald in het kader van de verhoogde instroom van erkende vluchtelingen en subsidiair beschermden – op te vangen. De betrokken gemeenten, m.u.v. Antwerpen en Gent, werken in dit verband samen met het Agentschap Integratie en Inburgering. Het Agentschap voorziet in een uitgebreid ondersteuningsaanbod.

Omdat instroomcijfers fluctueren en om een gepast antwoord te kunnen bieden op actuele tendensen en uitdagingen wordt het bedrag van 20 miljoen euro verdeeld in twee schijven van telkens 10 miljoen euro. Voor de eerste schijf van 10 miljoen euro wordt de periode van 1 november 2015 tot en met 31 mei 2016 genomen (uitbetaling gebeurt begin juli). Voor de tweede schijf wordt de periode van 1 april 2016 tot en met 31 oktober 2016 genomen (uitbetaling gebeurt begin december).

De Vlaamse Regering zet ook extra in – dat valt onder de bevoegdheid van de minister van Welzijn, Jo Vandeurzen – op woonbegeleiding, wat essentieel is om al de erkende vluchtelingen die op de Vlaamse huisvestingsmarkt toekomen, te kunnen begeleiden. Eens erkend heeft men dezelfde rechten en plichten als iedere Vlaming.

Vanuit haar bevoegdheid als minister van Wonen maakt minister Homans werk van een versterking van het onderste segment van de private huurmarkt. Aan eigenaars en potentiële verhuurders moet veel meer vertrouwen worden geven zodat ze meer zin hebben én zekerheid krijgen om hun eigendommen op de markt te brengen.

Sinds 1 juli 2014 is de bevoegdheid inzake woninghuur een Vlaamse aangelegenheid geworden. De laatste twee jaren heeft het Steunpunt Wonen zich gebogen over de bestaande wetgeving hieromtrent. Bij dit onderzoek werden ook stakeholders betrokken. Op basis van dit onderzoek wordt eerstdaags de conceptnota private huur aan de Vlaamse Regering voorgelegd.

In de conceptnota geeft de minister van Wonen weer wat zij deze regeerperiode wil bereiken én hoe ze dit zal aanpakken. Een goed evenwicht tussen rechten en plichten van zowel verhuurder als huurder is hier van belang.

Thema's die aan bod komen in de conceptnota zijn onder andere de aanpak van discriminatie (vb. proefhuren), het geconventioneerd wonen en het bevorderen van de toegang tot de private huurmarkt.

Daarnaast gaat minister Homans aan slag rond het faciliteren van nieuwe woonvormen. Enerzijds wordt er een subsidie aan het CLT Gent gegeven. Het

pilootproject in Gent heeft tot doel kennis op te bouwen over o.a. de opstart van zo'n project. Vervolgens kan deze kennis worden gedeeld met andere opstartende initiatieven. Anderzijds wordt voor het zomerreces het decreet houdende de instelling van een proefomgeving voor experimentele woonvormen voorgelegd aan de Vlaamse Regering. Het decreet voorziet in de creatie van een proefomgeving waarbinnen projecten de kans krijgen om tot vernieuwde beleidsinzichten te komen. Er wordt geopteerd voor een regelluw kader, waarbij niet te veel regels worden opgelegd, anders worden zulke projecten niet gestimuleerd. Er wordt ook onderzocht of afwijkingen mogelijk/wenselijk zijn op het vlak van de toewijzingsregels, de regels in verband met de woonkwaliteit, de bouwtechnische normen voor sociale woningen en de voorwaarden voor de toekenning van sociale leningen/premies/tegemoetkomingen. Het grote voordeel van een proefomgeving is dat alle initiatiefnemers, ook sociale woonactoren, de kans krijgen zich in te schrijven op de open oproep.

De minister van Wonen opteert ervoor om maatregelen te nemen die de gehele woningmarkt verbeteren of het nu de private huurmarkt is of de sociale huisvestingsmarkt. Dat komt iedereen ten goede en niet specifiek één doelgroep.

Ik wens Vluchtelingenwerk Vlaanderen te danken voor de organisatie van deze netwerkdag die onder andere ruimte voorziet om verschillende projecten en samenwerkingsverbanden te belichten.

Tot slot houd ik eraan u te danken voor uw aanwezigheid en uw aandacht en wens ik u een inspirerende namiddag toe.

Ik dank u.